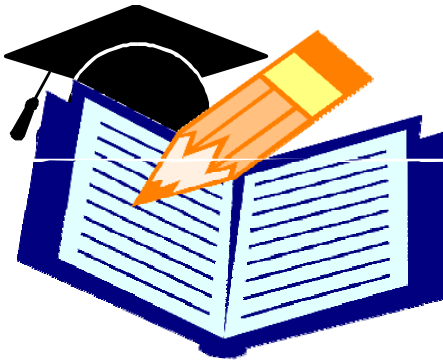

คู่มือ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตปัตตานี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2552

<http://www.grad.psu.ac.th>

คำนำ

บัณฑิตวิทยาลัยได้จัดทำเอกสาร คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานบัณฑิตศึกษา

เนื่องจากบัณฑิตวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเน้นการวิจัยให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลงานวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์และคุณภาพของบัณฑิต จึงได้รวบรวม กฎระเบียบ ประกาศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ การสำเร็จการศึกษาและเนื้อหาสาระนำรู้ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ควรทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการดูแลนักศึกษาบัณฑิตศึกษาให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพแก่สังคมและสำเร็จการศึกษาได้ภายในเวลาที่เหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

เอกสารฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 6 ส่วน คือ

1. ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ การสำเร็จการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา
2. แนวทางพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
3. แนวทาง การปฏิบัติที่ดีในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. แนวทางการเขียนบทความวิจัย
5. จรรยาบรรณนักวิจัย
6. ถาม - ตอบ สารพันปัญหา

รศ. ดร. อัจฉรา ธรรมภรณ์

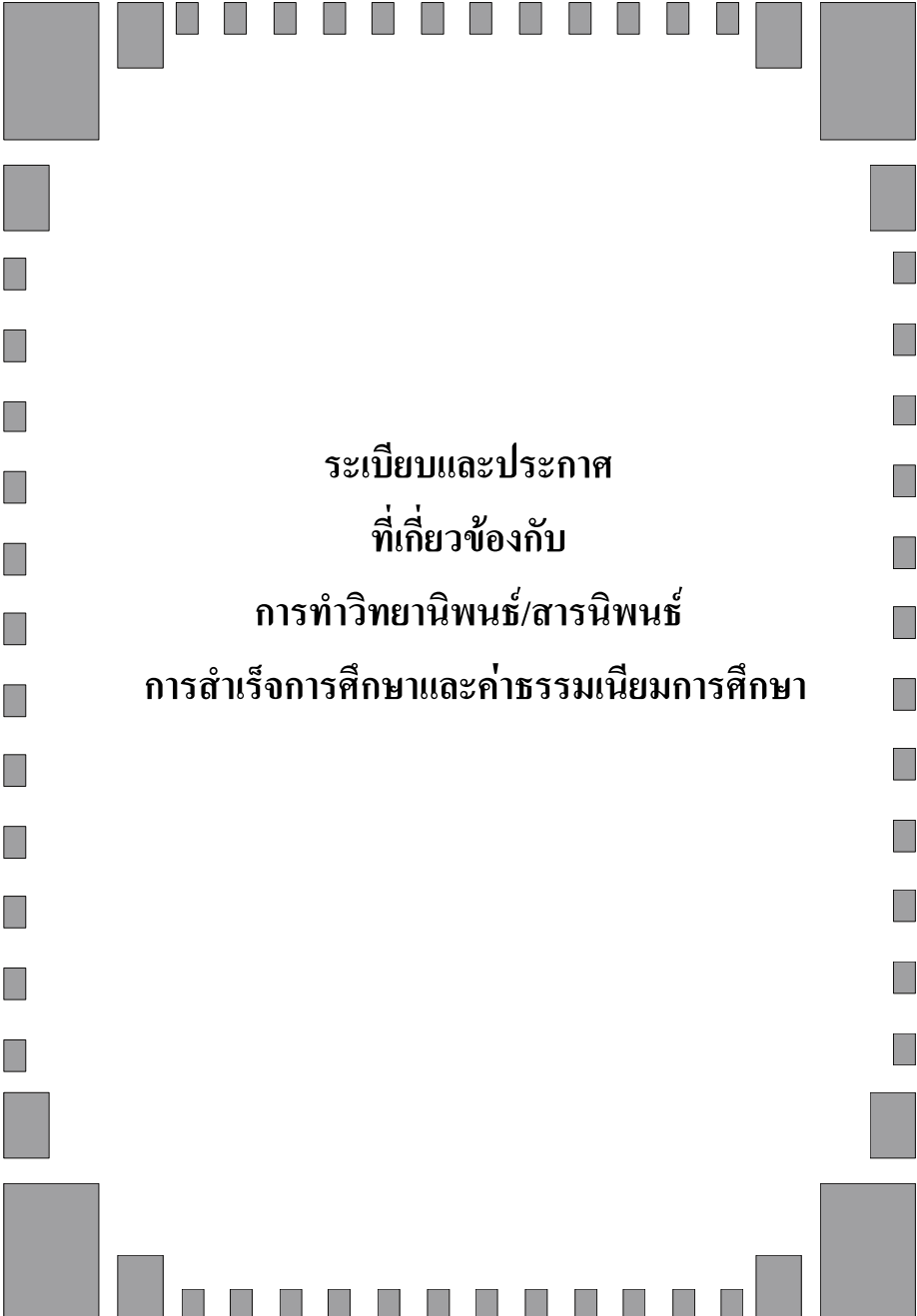
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตปัตตานี

ธันวาคม 2551

ออกแบบรูปเล่มจัดพิมพ์ : นางสาวอัจฉิมา สิริ

สารบัญ

ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ การสำเร็จการศึกษา และค่าธรรมเนียมการศึกษา.....	1
แนวทางพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	25
แนวทาง การปฏิบัติที่ดีในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์	36
แนวทางการเขียนบทความวิจัย	50
จรรยาบรรณนักวิจัย	54
ถาม – ตอบ สารพันปัญหา.....	63

ระเบียบและประกาศ
ที่เกี่ยวข้องกับ
การทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
การสำเร็จการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2549

- ระยะเวลาการศึกษา
- การเปลี่ยนระดับการศึกษา
- ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์
- เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์
- เกี่ยวข้องกับสารนิพนธ์
- การประเมินผลรายวิชา
- การประเมินผลความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
- การสำเร็จการศึกษา
- การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- แนวปฏิบัติต่าง ๆ ระดับบัณฑิตศึกษา
- ค่าธรรมเนียมการศึกษาหมาง่ายกรณีอื่น ๆ สำหรับนักศึกษา
ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป
ยกเว้นค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ 13 ระยะเวลาการศึกษา

- 13.1 ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลา
 - 13.1.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา
 - 13.1.2 ปริญญาโท ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา
 - 13.1.3 ปริญญาเอก ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีให้มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา และนักศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทให้มีระยะเวลาการศึกษา ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
- 13.2 ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา หรือที่จัดการศึกษาแบบอื่นให้เป็นไปตามข้อ 13.1

การเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ 38 การเปลี่ยนระดับการศึกษา

38.1 นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนระดับการศึกษาจากระดับปริญญาโทเป็นระดับปริญญาเอก หรือกลับกันได้ ในสาขาวิชาเดียวกัน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการประจำคณะ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

38.1.1 นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแผน ก ในสาขาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาเอก ที่สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติซึ่งจัดขึ้นสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกอาจได้รับการพิจารณาเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกได้ โดยนักศึกษหลักสูตรแผน ก แบบ ก1 จะต้องมีผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอกได้ หรือในกรณีที่เป็่นนักศึกษหลักสูตรแผน ก แบบ ก2 จะต้องศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.50

38.1.2 นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ไม่สามารถสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติการสอบวิทยานิพนธ์ อาจได้รับการพิจารณาเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทได้

38.1.3 การเปลี่ยนระดับการศึกษาจะกระทำได้เพียง 1 ครั้ง เท่านั้น

38.2 การเปลี่ยนระดับการศึกษาที่นอกเหนือจากข้อ 38.1 ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

ข้อ 23 ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับ

ปริญญาโทและหรือปริญญาเอกได้ไม่เกิน 5 คน หรือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ของ

นักศึกษาระดับปริญญาโทไม่เกิน 15 คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และ

สารนิพนธ์ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวน

นักศึกษาที่ทำสารนิพนธ์ 3 คน ทั้งนี้ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

ในเวลาเดียวกัน

หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนักศึกษาที่ทำ

วิทยานิพนธ์ได้มากกว่า 5 คน อาจขอขยายเพิ่มขึ้นได้แต่ต้องไม่เกิน 10 คน ทั้งนี้ให้เป็นไป

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

คณะกรรมการชุดต่าง ๆ

ข้อ 24 คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประจำ

คณะ มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหาร

หลักสูตรเป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ประจำเป็นกรรมการ

ข้อ 25 คณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะ

กรรมการบริหารหลักสูตร มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน

ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

อาจารย์ประจำ และหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ

ข้อ 26 คณะกรรมการสอบประมวลความรู้

คณะกรรมการสอบประมวลความรู้ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะ

กรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่สอบประมวลความรู้ มีจำนวนกรรมการไม่น้อย

กว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์

และหรืออาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาและ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

ข้อ 45 การทำวิทยานิพนธ์

45.1 การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์

45.1.1 นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท จะเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักแล้ว

45.1.2 นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอกจะเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักแล้ว

45.1.3 การพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการประจำคณะกำหนด

45.2 การขอเปลี่ยนแปลงโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการประจำคณะกำหนด

ข้อ 27 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้รับแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประจำคณะ

ตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน

แต่ไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมไม่น้อยกว่า 1 คน อาจารย์ประจำซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมไม่น้อยกว่า 1 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ทั้งนี้อาจแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) เป็นกรรมการสอบด้วยก็ได้ และเมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้วให้แจ้งบัณฑิตวิทยาลัยทราบ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องไม่เป็นประธานคณะกรรมการสอบ และต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการประจำคณะ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นกรรมการสอบได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 49 การสอบวิทยานิพนธ์

- 49.1 การสอบวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย การตรวจ อ่านวิทยานิพนธ์ การทดสอบความรู้ นักศึกษาด้วยการซักถาม หรือด้วยวิธีการอื่นๆ จึงถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์
- 49.2 กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสามารถส่งผลการประเมิน การให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะด้วยเอกสาร โดยประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในวันสอบหรืออาจสอบโดยวิธีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 49.3 การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 50 การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 53 รูปแบบการพิมพ์ และลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

53.1 รูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

53.2 ลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ เป็นของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นักศึกษาและหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เรื่องนั้นๆ สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงวิชาการได้ แต่การนำเนื้อหาหรือผลจากการศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดกรณีที่ทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ที่ได้รับทุนวิจัยที่มีข้อผูกพันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตร โดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามข้อผูกพันนั้นๆ

เกี่ยวข้องกับสารนิพนธ์

ข้อ 46 การทำสารนิพนธ์

มีความมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยให้นักศึกษาได้ทำเป็นรายบุคคล สำหรับแนวปฏิบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำคณะกำหนด

ข้อ 28 คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และอาจารย์ประจำ หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 2 คน โดยให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสอบ

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ชุดหนึ่ง อาจทำหน้าที่สอบสารนิพนธ์ของนักศึกษาได้มากกว่า 1 คน

ข้อ 51 การสอบสารนิพนธ์

การสอบสารนิพนธ์ประกอบด้วย การตรวจ อ่านสารนิพนธ์ การทดสอบความรู้ นักศึกษาด้วยการซักถาม หรือด้วยวิธีการอื่นๆ จึงถือว่าการสอบนั้น มีผลสมบูรณ์ การดำเนินการสอบสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 52 การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

การประเมินผลรายวิชา

ข้อ 43 การประเมินผลรายวิชา วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

รายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน ให้มีค่าระดับคะแนน (Grade)

ตามความหมายและค่าระดับคะแนนดังต่อไปนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน (ต่อหนึ่งหน่วยกิต)
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	พอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	ปานกลาง (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
E	ตก (Fail)	0.0

ผลการศึกษาอาจแสดงด้วยสัญลักษณ์และความหมายอื่นได้ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์

ความหมาย

- S** ผลการเรียนหรือการสอบเป็นที่พอใจ (Satisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่กำหนดให้มีการประเมินผลแบบไม่คิดค่าคะแนน หรือรายวิชาปรับพื้นฐาน หรือรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
- U** ผลการเรียนหรือการสอบยังไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่กำหนดให้มีการประเมินผลแบบไม่คิดค่าคะแนนหรือรายวิชาปรับพื้นฐานหรือรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
- X** ผลการเรียนหรือการสอบอยู่ในระดับคะแนนดีเด่น (Excellent) ใช้สำหรับรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
- I** การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete) ใช้ในกรณีนักศึกษาปฏิบัติงานไม่ครบภายในเวลาที่กำหนดไว้หรือขาดสอบ โดยมีเหตุผลพิเศษบางประการจะต้องมีการแก้ไขให้เป็นระดับคะแนนภายใน 6 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน มิฉะนั้นมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ I ให้เป็นระดับคะแนน E โดยทันที
- P** การเรียน หรือการวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ที่ยังมีความต่อเนื่องอยู่ (In progress) และมีความก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
- N** การเรียน หรือการวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ที่ยังมีความต่อเนื่องอยู่แต่ไม่มีความก้าวหน้าหรือไม่เป็นที่พอใจ (No progress) ในกรณีได้สัญลักษณ์ N นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในหน่วยกิตที่ได้สัญลักษณ์ N
- W** การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn with permission)

การประเมินผลความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์

ข้อ 47 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

- 47.1 การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ต้องกระทำในทุกภาคการศึกษา
- 47.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์มีหน้าที่ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ของนักศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการประจำคณะ
- 47.3 ใช้สัญลักษณ์ P (In progress) สำหรับ ผลการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ของนักศึกษาเป็นที่น่าพอใจ โดยระบุจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ที่ได้รับการประเมินให้ใช้สัญลักษณ์ P ของนักศึกษาแต่ละคนในแต่ละภาคการศึกษานั้น และใช้สัญลักษณ์ N (No progress) สำหรับผลการประเมินที่ไม่มีความก้าวหน้า หรือไม่เป็นที่พอใจ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน และผลการศึกษาเป็นดังนี้
- 47.1.1 ให้สัญลักษณ์ P หรือ N ในกรณีที่ยังไม่สามารถจัดการวัดผลของรายวิชาได้ในภาคการศึกษานั้น
- 47.1.2 การให้สัญลักษณ์ P หรือ N อาจให้ได้ตามสัดส่วนของความก้าวหน้า
- 47.1.3 ในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ แนวปฏิบัติในการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ให้จัดทำเป็นประกาศของคณะ และหากนักศึกษายังไม่ได้รับการอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ จะประเมินผลให้สัญลักษณ์ P ได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร

- 47.1.4 ให้สัญลักษณ์ S หรือ U หรือ X ในกรณีที่มีการประเมินผล หรือสอบ
วิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ เรียบร้อยแล้ว ภายในภาคการศึกษานั้น ๆ
- 47.4 รายวิชาที่ใช้เวลาเกิน 1 ภาคการศึกษา ให้มีการประเมินผลเป็นดังนี้
- 47.4.1 ให้สัญลักษณ์ P หรือ N ในกรณีที่ยังไม่สามารถจัดการวัดผลของราย
วิชาในภาคการศึกษานั้น
- 47.4.2 ให้มีการประเมินเป็นระดับคะแนนตามข้อ 43

ข้อ 48 ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ซึ่งมี
ผลต่อการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้
อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิต จากหัวข้อเดิมที่สามารถนำไปใช้กับ
หัวข้อใหม่ได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านในหัวข้อเดิม ทั้งนี้ให้นับ
จำนวนหน่วยกิตดังกล่าว เป็นจำนวนหน่วยกิตที่ผ่านได้สัญลักษณ์ P ซึ่งสามารถ
นำมานับเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี
โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 54 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

54.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

54.1.1 สอบผ่านรายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร

54.1.2 แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 3.00

54.2 หลักสูตรปริญญาโท

54.2.1 สอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

54.2.2 แผน ก แบบ ก1 สอบผ่าน โครงร่างวิทยานิพนธ์ นำเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ซึ่งคณะกรรมการประจำคณะให้ความเห็นชอบหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

54.2.3 แผน ก แบบ ก2 ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 สอบผ่าน โครงร่างวิทยานิพนธ์ นำเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ซึ่งคณะกรรมการประจำคณะให้ความเห็นชอบหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

54.2.4 แผน ข ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 สอบผ่านสารนิพนธ์ และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ หรือ ปากเปล่าในสาขาวิชานั้น

54.3 หลักสูตรปริญญาเอก

54.3.1 สอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

54.3.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

54.3.3 แบบ 1 สอบผ่านโครงร่างวิทยานิพนธ์ นำเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

54.3.4 แบบ 2 การศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 สอบผ่าน โครงร่างวิทยานิพนธ์ นำเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

54.4 ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

54.5 ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตร กำหนด

ข้อ 55 วันสำเร็จการศึกษา

วันสำเร็จการศึกษานักศึกษาให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 61 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อมีสภาพตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

61.1 ตาย

61.2 ได้รับอนุมัติให้ลาออก

61.3 ถูกให้ออกหรือไล่ออกเนื่องจากต้องโทษทางวินัย

61.4 ไม่มาลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาภายใน 30 วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติโดยมิได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

61.5 ได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ในการประเมินผลทุกสิ้นภาคการศึกษา

61.6 เรียนได้จำนวนหน่วยกิต 2 ใน 3 ของหลักสูตร โดยไม่นับหน่วยกิต วิทยานิพนธ์แล้ว ได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75 ยกเว้น นักศึกษาปริญญาโทที่เรียนแผน ก แบบ ก 1 และนักศึกษาปริญญาเอกที่เรียนแบบ 1

61.7 ใช้เวลาในการศึกษาตามที่กำหนดในข้อ 13 แล้ว และได้หน่วยกิตไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ยกเว้นนักศึกษาปริญญาโทที่เรียนแผน ก แบบ ก 1 และนักศึกษาปริญญาเอกที่เรียนแบบ 1

61.8 โครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่ได้รับอนุมัติภายในระยะเวลาที่กำหนดดังนี้

61.8.1 กรณีที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก 1

61.8.1.1 ภายใน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา

61.8.1.2 ภายใน 5 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

61.8.2 กรณีที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก 2

61.8.2.1 ภายใน 5 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา

61.8.2.2 ภายใน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

61.8.3 กรณีที่เป็นนักศึกษาปริญญาเอก แบบ 1

61.8.3.1 ภายใน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา

61.8.3.2 ภายใน 7 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

61.8.4 กรณีที่เป็นนักศึกษาปริญญาเอก แบบ 2

61.8.4.1 ภายใน 7 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา

61.8.4.2 ภายใน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

61.9 สอบวิทยานิพนธ์หรือสอบประมวลความรู้ ครั้งที่ 2 ไม่ผ่าน

61.10 ไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ภายใน 6 เดือน นับจากวันสอบ

วิทยานิพนธ์ผ่านวันแต่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จาก
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ ทั้งนี้ระยะเวลา
การศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดในข้อ 13

61.11 ไม่สามารถส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ภายใน 3 เดือน นับจากวันสอบ

สารนิพนธ์ผ่านวันแต่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จากคณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ ทั้งนี้ ระยะเวลา
การศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดในข้อ 13

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เรื่อง แนวปฏิบัติต่างๆ ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

5.1 ให้นักศึกษาปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ตามมติของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้วให้จัดทำเป็นรูปเล่มและส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ตามจำนวน ดังนี้

5.1.1 วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม

5.1.2 ข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 1 ชุด โดยจัดส่งภายใน 3 สัปดาห์ นับจากวันที่สอบวิทยานิพนธ์ผ่าน

5.2 กรณีนักศึกษาคนใดไม่สามารถดำเนินการตามข้อ 5.1.2 จะต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอยกเว้นเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ 6 การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ให้นักศึกษาส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อคณะและให้คณะส่งสารนิพนธ์ใน

รูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาหมาจ่ายกรณีอื่น ๆ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษารกรณีอื่น ๆ สำหรับนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป ให้ครอบคลุมและครบถ้วน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย
ค่าธรรมเนียมสมัครสอบคัดเลือก และค่าธรรมเนียมการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2526 จึงให้กำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษารกรณีอื่น ๆ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมการศึกษากาดูว์รอน (ยกเว้นการลงทะเบียนรายวิชาปรับพื้นฐาน
เรียกเก็บครั้งหนึ่งของอัตราภาคการศึกษาปกติของคณะ/สาขาวิชานั้น ๆ
2. ค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ใช้เวลาเรียนเกินจากที่หลักสูตรกำหนด
เรียกเก็บดังนี้
 - 2.1 กรณีที่มีการลงทะเบียนรายวิชา (Course work) เรียกเก็บครั้งหนึ่งของ
อัตราภาคการศึกษาปกติ ของคณะ/สาขาวิชานั้น ๆ
 - 2.2 กรณีที่มีการลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์มากกว่า 2 หน่วย
กิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท และมากกว่า 3 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก เรียกเก็บ
ครั้งหนึ่งของอัตราภาคการศึกษาปกติของคณะ/สาขาวิชานั้น ๆ
 - 2.3 กรณีมีการลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ที่เหลืออยู่สุด
ท้ายจำนวน 2 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท และจำนวน 3 หน่วยกิต สำหรับ
นักศึกษาระดับปริญญาเอกเรียกเก็บภาคการศึกษาระยะ 10,000 บาท

3. กรณีที่นักศึกษารักษาสถานภาพ เนื่องจากได้ลงทะเบียนครบถ้วนทุกรายวิชา แล้วแต่อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรียกเก็บครั้งหนึ่งของอัตราภาค การศึกษาปกติของคณะ/สาขาวิชานั้น ๆ

ยกเว้นค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา

สืบเนื่องจากบัณฑิตวิทยาลัยได้นำแนวปฏิบัติการยกเว้นค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษากรณีนักศึกษาส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. รอผลการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ
2. รอสอบภาษาอังกฤษ

และนักศึกษาที่เข้าข่ายในกรณีข้างต้นจะต้องรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา ซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวนี้ ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณบดีในคราวประชุมครั้งที่ 8/2551 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2551 และอธิการบดีได้อนุมัติในหลักการดังกล่าวแล้ว เพื่อให้คณะต่าง ๆ รับทราบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน โดยให้มีผลตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นไป

แนวทางพัฒนากระบวนการ
ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

รศ.ดร.อัจฉรา ธรรมาภรณ์

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ในกระบวนการให้คำปรึกษา

ระยะก่อนดำเนินงานการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

เป็นระยะเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินงานการให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ควรพิจารณาบทบาทดังนี้

- 1) มีความรู้ทันสมัยและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ
- 2) มีจิตใจพร้อมให้การดูแลนักศึกษาด้วยความเข้าใจ ใฝ่ใจและปรารถนาดี
- 3) มีความสนใจ ความทันสมัย ติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ๆ ในสาขาที่ทำวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
- 4) มีความเข้าใจในรูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์เป็นอย่างดี

ระยะดำเนินงานการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

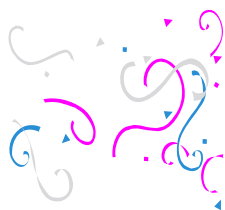
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่ควรปฏิบัติดังนี้

- 1) กระตุ้น ส่งเสริมนักศึกษาในการเรียนรู้กระบวนการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ทั้งกระบวนการ
- 2) ร่วมกับนักศึกษาในการวางแผน โครงการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ และสร้างความมั่นใจว่านักศึกษาสามารถดำเนินการตามแผนให้แล้วเสร็จในเวลาที่คาดหวังและได้ผลงานที่มีคุณภาพ
- 3) เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ
- 4) เอาใจใส่ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของนักศึกษา
- 5) กระตุ้นให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ด้วยตนเอง
- 6) กระตุ้นความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
- 7) เป็นพี่เลี้ยงที่เข้มแข็งในการดำเนินการวิจัยและให้ข่าวสารข้อมูลและความก้าวหน้าทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
- 8) ช่วยนักศึกษาพัฒนาทักษะการเขียนรายงานการวิจัย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการเขียนรายงานการวิจัยหรือบทความทางวิชาการ
- 9) ประเมินผลงานและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัย
- 10) ตรวจสอบ ดูแลผลงานขั้นสุดท้ายของวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์อย่างละเอียดรอบคอบ เป็นผลงานที่มีคุณภาพมาตรฐาน และ แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

11) กระตุ้น ส่งเสริมนักศึกษาในการสร้างเสริมกำลังใจ อดทนและพยายามแก้ปัญหาทุกด้านอย่างมีเหตุผล

12) แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการนำเสนอและการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

13) กระตุ้นส่งเสริมช่วยเหลือให้นักศึกษาได้ตีพิมพ์ผลงานที่ได้จากการวิจัยในวารสารวิชาการหรือนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในการพบนักศึกษา

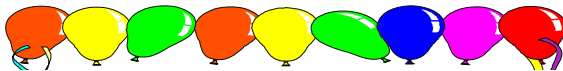
1. ให้นักศึกษาเข้าใจมาตรฐานการจัดทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานของบัณฑิตวิทยาลัยและสาขาวิชา
2. ให้นักศึกษาสำรวจและพัฒนาปรับปรุงตนเองด้านทักษะการวิจัยและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะวิจัย
3. ทำความตกลงกับนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน การนัดพบ
4. ตกลงร่วมกันกับนักศึกษาเกี่ยวกับช่องทางวิธีการติดต่อสื่อสาร การส่งงานเพื่อตรวจ แก้ไข และการรับงานคืน
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้คิดและตัดสินใจเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดวิเคราะห์และการทำงานอย่างมีอิสระ
6. ในการพบกันแต่ละครั้ง ควรให้แนวคิดและแนวทางทำงาน รวมทั้งให้กำลังใจเพื่อให้นักศึกษาทำงานต่อไปได้
7. แจ้งผลความก้าวหน้า โดยระบุระดับผลงานและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและพัฒนางาน
8. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา สื่อความจริงใจ สร้างบรรยากาศในการพบปะกันเชิงบวกอย่างกัลยาณมิตร
9. แจ้งผลย้อนกลับให้นักศึกษาทราบอย่างครบถ้วนทุกประเด็น พร้อมทั้งให้แนวทางในการพัฒนางาน

10. เดือนเรื่องผลการทำงานกับเวลาที่เหลือ

11. ชี้แจงระบบและเกณฑ์การประเมินผลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ สอดคล้องกับหน่วยกิตที่ลงทะเบียน (P , N)

12. ชี้แจงระบบและเกณฑ์การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ และแนวทางการเตรียมตัวสอบ

13. เสนอแนะแนวทางการจัดทำนิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript) เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

การเตรียมความพร้อมในการควบคุมการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ สามารถพิจารณาตนเองและวิธีส่งเสริมนักศึกษาในกระบวนการควบคุมการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้ โดยใช้แบบการศึกษาด้วยตนเอง (Self Study) ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
2. การพิจารณาทักษะการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของนักศึกษา
 - 2.1 ความเข้าใจกระบวนการทำวิจัย/สารนิพนธ์
 - 2.2 ความพร้อมในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
 - 2.3 หน้าที่ของนักศึกษาในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา/สารนิพนธ์

ในกระบวนการให้คำปรึกษา

โปรดขีด ✓ ในช่องที่สอดคล้องกับระดับการปฏิบัติของท่าน

(ระดับปฏิบัติ ③ = มาก ② = ปานกลาง ① = น้อย)

1. พบนักศึกษาสม่ำเสมอเพื่อให้คำแนะนำ	③	②	①
2. ถามความก้าวหน้าของนักศึกษา	③	②	①
3. บอกสิ่งที่คาดหวังกับนักศึกษา	③	②	①
4. กำกับดูแลให้ผลงานของนักศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน	③	②	①
5. สอนทักษะการทำวิจัยให้นักศึกษา	③	②	①
6. ควบคุมดูแลให้นักศึกษาทำงานเสร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด	③	②	①
7. จัดเวลาแน่นอนในการพบกับนักศึกษา	③	②	①
8. ให้คำวิจารณ์ คำติชมผลงานที่สร้างสรรค์ อย่างทันการณ์	③	②	①
9. ฝึกการเขียนวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ให้นักศึกษา	③	②	①
10. ให้ความเห็นต่อร่างแผนงานของนักศึกษา	③	②	①
11. ให้คำแนะนำเชิงกฎหมายและเชิงจริยธรรมต่องานของนักศึกษา	③	②	①
12. ตรวจสอบให้เชื่อมั่นได้ว่างานที่นักศึกษานำเสนอเป็นผลงาน
ของนักศึกษาจริง	③	②	①
13. ตรวจสอบวิธีการนำเสนอผลงานของนักศึกษาเพื่อให้ได้รับ
การยอมรับการเผยแพร่	③	②	①
14. หาทางสนับสนุนด้านทุนทรัพย์การทำวิจัย เช่น การแนะนำ
แหล่งทุน	③	②	①

* ท่านคิดว่าตัวท่านทำหน้าที่ควบคุมการวิจัยได้ในระดับใด

ความเข้าใจกระบวนการทำวิจัย

สำหรับนักศึกษา

คำชี้แจง

เอกสารนี้เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์และนักศึกษาใช้ประกอบในการพบกันในช่วงเริ่มต้นเป็นแบบฝึกหัดประเมินความเข้าใจในขั้นตอนการทำวิจัย เพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการการวิจัย เพื่อจะได้กำหนดกรอบเวลาและเป้าหมายของงาน

โปรดระบุเลขลำดับขั้นตอนของกระบวนการวิจัยต่อไปนี้ให้ถูกต้อง โดยเขียนตัวเลข 1,2,3,...จนถึงลำดับสุดท้ายในช่อง หน้าข้อความ

☐ ออกแบบโครงการวิจัย	☐ นำเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์
☐ เลือกหัวข้อวิจัย	☐ เขียนรายงานการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
☐ เขียนเค้าโครงการวิจัย	☐ พิมพ์ เข้าเล่มสมบูรณ์ ขออนุมัติ
☐ อ่านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	☐ อภิปรายผล
☐ ระบุระเบียบวิธีวิจัย	☐ เข้ากระบวนการสอบวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
☐ รวบรวมข้อมูล	☐ ตรวจสอบบรรณานุกรมและการอ้างอิง
☐ เรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	☐ เขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
☐ พิจารณาผลกระทบทางจริยธรรม	☐ เขียนนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อส่งตีพิมพ์

หน้าที่ของนักศึกษาในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

สำหรับนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ กระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาผู้ทำวิจัย ได้รับรู้บทบาทและความรับผิดชอบในกระบวนการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ โปรดขีด ✓
ในช่วงที่สอดคล้องกับระดับการปฏิบัติของท่าน

(ระดับปฏิบัติ ③ = มาก ② = ปานกลาง ① = น้อย ① = ไม่ได้ปฏิบัติ)

1. วางแผนการดำเนินงานวิจัยทั้งกระบวนการ	③	②	①	①
2. จัดตารางเวลาในการนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①
3. จัดตารางเวลาในการทำงานหรือศึกษาเพื่อการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①
4. เมื่อไปพบอาจารย์ที่ปรึกษามีแผนหรือรายการในการขอคำแนะนำ	③	②	①	①
5. ขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในเรื่องแผนการดำเนินงานและการเก็บข้อมูล	③	②	①	①
6. บันทึกผลการปฏิบัติงานในแต่ละช่วงเวลา เพื่อกำกับความก้าวหน้าในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①
7. ศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①
8. เข้าร่วมกิจกรรมประชุม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①
9. ศึกษาเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ เช่น การลงทะเบียน การสอบ การส่งวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เป็นต้น	③	②	①	①
10. ศึกษาเอกสารการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①	①

* ท่านคิดว่าตัวท่านควรพัฒนาตนเองในระดับใดเพื่อให้วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของท่านเสร็จอย่างมีคุณภาพภายในเวลาที่กำหนด

ความพร้อมในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

สำหรับนักศึกษา

คำชี้แจง

โปรดขีด ✓ ในช่องความเห็นต่อตนเองเกี่ยวกับระดับทักษะของท่าน เพื่อพิจารณาความพร้อม ในการทำวิจัย แล้วเติมข้อความในช่องแนวทางพัฒนาตนเองว่าท่านจะพัฒนาตนเองในแต่ละเรื่องอย่างไร

(ระดับทักษะที่จำเป็นในการทำวิจัย ③ = มาก ② = ปานกลาง ① = น้อย)

	③	②	①	แนวทางพัฒนาตนเอง (อย่างไร)
1. การใช้บริการห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูล ทาง on-line	③	②	①
2. การออกแบบการวิจัย	③	②	①
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผล	③	②	①
4. การรวบรวมข้อมูล	③	②	①
5. การบริหารเวลา	③	②	①
6. การใช้ภาษาในการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์	③	②	①
7. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาค้นคว้า	③	②	①
8. การเขียนอ้างอิงทางวิชาการ	③	②	①
9. การเขียนนิพนธ์ต้นฉบับ	③	②	①
10. การบริหารความเครียด	③	②	①
<p>หมายเหตุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ อาจใช้แบบสำรวจนี้เพื่อประกอบการให้ คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา</p>				

แนวทางการปฏิบัติที่ดี ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ *

* เอกสาร “อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : หน้าที่และบทบาท”

โครงการจัดทำตำราเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1. ข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์

มีข้อเสนอแนะเชิงสรุปสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. เข้าใจจุดมุ่งหมายและกระบวนการทำวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์

- เข้าใจฐานคิดของหลักสูตร (program assumptions)
- รู้จุดมุ่งหมายและลักษณะงานวิจัยที่แตกต่างกันระหว่างวิทยานิพนธ์
ปริญญาโท (master's thesis) และดุษฎีนิพนธ์ (doctoral dissertation)

2. เลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรเลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เหมาะสมกับนักศึกษาในความดูแล และรู้จักปรับรูปแบบการให้คำปรึกษาให้เหมาะกับขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ สมาคม National Academic Advising Association แห่งสหรัฐอเมริกา เสนอรูปแบบการให้คำปรึกษาตามทฤษฎี 3 รูปแบบหลัก คือ

2.1 การให้คำปรึกษาเชิงสั่งการ (Prescriptive Advising) อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

- นักศึกษารับฟังคำสั่งจากอาจารย์
- หน้าที่หลักของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การเป็นผู้ให้ข้อมูล (information givers)

2.2 การให้คำปรึกษาเชิงพัฒนา (Developmental Advising) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและศักยภาพของนักศึกษา

- อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาวางเป้าหมาย แนะนำวิธีการพัฒนาทักษะ และทัศนคติที่เอื้อต่อความองงามทางปัญญาและ “ตัวตน” ให้พัฒนาไปในแนวทางที่นักศึกษาต้องการ
- นักศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบการพัฒนาทักษะของตนเอง

2.3 การให้คำปรึกษาแบบภาคีหรือพันธมิตร (Partnership Advising) อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนร่วมวงวิชาการ

2. แนวทางให้คำปรึกษา

ในที่นี้มีการนำเสนอ 4 แนวทางตามรายละเอียดดังนี้

แนวทางที่ 1 ตามข้อแนะนำ Gordon B. Davis (2004)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรเลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และระดับความสามารถของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 : นักศึกษาที่ขาดวุฒิภาวะและขาดความมั่นใจ อาจมีความรู้และทักษะในการทำวิจัยแต่ไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเป็นพี่เลี้ยง (mentor) ในการทำวิจัยทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด

กลุ่มที่ 2 : นักศึกษาที่มีวุฒิภาวะและความมั่นใจอยู่ระดับหนึ่ง มีความมั่นใจทำวิจัยอยู่บ้าง แต่ยังคงต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ชี้แนะวิธีดำเนินการวิจัยและให้คำปรึกษา ค่อนข้างใกล้ชิดในลักษณะ “พี่เลี้ยง” (mentor) ที่ทำงานร่วมกัน

กลุ่มที่ 3 : นักศึกษาที่มีวุฒิภาวะและมีความมั่นใจสูง สามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง แต่
ยังต้องการมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในลักษณะเพื่อนร่วมงาน “อาวูโต” ที่ให้เพียง
คำแนะนำกว้าง ๆ ไม่ต้องลงรายละเอียด

การให้คำปรึกษานักศึกษาแต่ละกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถพิจารณาเลือกจาก
รูปแบบการให้คำปรึกษา 5 แบบที่มีระดับความเข้มของการกำกับกระบวนการทำวิทยานิพนธ์
แตกต่างกัน ดังนี้

- 1) การให้คำปรึกษาแบบนาย-ลูกน้อง (Strong Master/Apprentice Style)
- 2) การให้คำปรึกษาแบบกึ่งนาย-ลูกน้อง กึ่งเพื่อนร่วมงาน (Collegial Master/Apprentice Style)
- 3) การให้คำปรึกษาแบบเพื่อนร่วมงาน (Collegial Development)
- 4) การให้คำปรึกษาแบบให้แนวทางและข้อเสนอแนะ (Guidance and Suggestion Style)
- 5) การให้คำปรึกษาแบบปล่อยวาง (Passive Hands-off Style) ให้คำปรึกษาแบบเสรีเต็มที่ (laissez-faire)

เมื่อพิจารณาโดยหลักการแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรใช้รูปแบบการให้
คำปรึกษาที่อยู่ตรงกลาง 3 รูปแบบ (2 , 3 , 4) และหลีกเลี่ยงการให้คำปรึกษาแบบสุดขั้วทั้งสอง
รูปแบบ (1 , 5)

ก่อนเลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาที่จะใช้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนักศึกษา
ควรประเมินตนเองก่อนเพื่อจะได้เลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาและวิธีการทำงานร่วมกันได้
เหมาะสม

สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรประเมิน คือ

- จุดอ่อน จุดแข็ง ความชอบ ความถนัด และข้อจำกัดของตน เช่น ตำแหน่งบริหาร ภาระงานสอน จำนวนนักศึกษาในความดูแล
- รูปแบบการให้คำปรึกษาที่ถนัดที่สุด และรูปแบบอื่นที่จะเป็นทางเลือกเพื่อปรับใช้กับนักศึกษา
- ความสามารถในการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน อาจารย์ที่ปรึกษาควรบอกให้นักศึกษารู้ล่วงหน้าว่าจะใช้การให้คำปรึกษารูปแบบใดเป็นหลัก ขณะเดียวกันนักศึกษาก็ต้องประเมินวุฒิภาวะ ระดับความสามารถ และความต้องการคำปรึกษาของตนเอง รวมทั้งพิจารณาว่าจะสามารถทำงานภายใต้รูปแบบการให้คำปรึกษาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บอกได้หรือไม่

แนวทางที่ 2 เป็นแนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามรายงานการวิจัยของ Mark Sinclair (2004)

การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องคำนึงถึง “วัฒนธรรมการวิจัย” ของสาขาวิชาต่างๆ ธรรมชาติของการทำวิจัย โอกาสในการหาแหล่งทุน และแหล่งตีพิมพ์อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แต่ละสาขาวิชาจะมีรูปแบบการให้คำปรึกษาต่างกัน หากมองว่าการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็น “ กระบวนการเรียนรู้แบบแทรกแซงอย่างต่อเนื่อง ” (intervention continuum) ซึ่งจะมีระดับความเข้มข้นมากน้อยต่างกัน ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาแบบ “ปล่อยวาง” (hands off)

มีความเชื่อพื้นฐานว่านักศึกษาพึ่งตนเองได้ นักศึกษาจึงต้องเรียนรู้ที่จะทำงานด้วยตนเอง การทำงานให้สำเร็จตามเวลาเป็นความรับผิดชอบของนักศึกษาเอง

2. การให้คำปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คอยกำกับ ติดตามตรวจสอบงานวิจัยของนักศึกษาอยู่เป็นประจำ เป็นการให้คำปรึกษาแบบสั่งการ (directive) หรือ "หุ่นส่วน"

กิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) ใช้เพื่อช่วยให้นักศึกษาทำงาน ก้าวหน้าและสำเร็จลุล่วงได้ดี มี อาทิ

- ใช้กระบวนการกลุ่ม (teamwork approach) สร้างกลุ่มนักศึกษาในความดูแลทั้งแบบทางการและไม่ทางการ จัดเวลาอย่างยืดหยุ่นให้พบกันหรือนัดหมายให้คำปรึกษาตัวต่อตัว
- ให้นักศึกษาเขียนรายงานสั้นๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่มอบหมายให้อ่าน เป็นระยะเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
- การสร้างความสัมพันธ์ต้องพัฒนาจากความไว้วางใจ (trust) ความทุ่มเท (commitment) ความจริงใจ (sincere) ความรับผิดชอบ (responsibility) การใช้เวลา (availability) ความซื่อตรง (honesty) ความน่าเชื่อถือ (reliability) ความสม่ำเสมอ (consistency) และการให้เกียรตินิสิตนักศึกษา (respect for candidates)
- ตรวจแก้ไขงานของนักศึกษาอย่างรวดเร็ว (ปกติภายใน 24-48 ชั่วโมง)
- ให้เขียนรายงานร่วมกันเป็นครั้งคราว และแนะนำให้นักศึกษาเป็นผู้จักในวงวิชาการ

เมื่อพิจารณาตามกระบวนการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์มีข้อสังเกตคือ

ระยะแรก

อาจารย์ที่ปรึกษามักให้คำปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) โดยหากลวิธีสร้างความมั่นใจให้นักศึกษา ให้เขียนแผนดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนจนถึง "หลักชัย" (milestone) ในลักษณะสัญญาแบบไม่ทางการ (informal contract)

ระยะที่สอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องพิจารณาว่าจะให้คำปรึกษาแบบ "วางมือ" (hands off) โดยปล่อยให้ศึกษาค้นคว้าเองสรุปเองโดยลำพัง หรือจะให้คำปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) โดยการชี้แนะ สั่ง หรือบอกรายชื่อผลงานที่ต้องการให้นักศึกษาอ่าน แล้วมาร่วมกันสรุปกรอบแนวคิดกับวางแผนการวิจัย

ระยะสุดท้าย

ในช่วงเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อาจต้องเลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาแต่ละคน โดยทั่วไปเมื่อทำงานวิจัยเป็นเวลานานขึ้น การให้คำปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) จะยิ่งลดลง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะเปลี่ยนบทบาทจาก "ผู้สั่งการ" เป็น "เพื่อนร่วมวิชาชีพ" มากขึ้นให้นักศึกษาเป็นตัวของตัวเองเพราะมีวุฒิภาวะมากขึ้น พึ่งตนเองได้มากขึ้น และจะกลับมาให้คำปรึกษาแบบ "เกาะติด" (hands on) หรือ "สั่งการ" อีกครั้งหนึ่งในขั้นตอนการเขียนรายงาน โดยเฉพาะช่วงส่งรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

แนวทางที่3 เสนอโดย Terry Garfield และ Frank Alpert (2002)

รูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แบ่งออกเป็น 4 แบบ มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบปล่อยเสรีเต็มที่ (Laissez-faire style)

- ❖ ไม่มีโครงสร้างขั้นตอนมาก ให้การสนับสนุนน้อย
- ❖ นักศึกษาได้รับแรงจูงใจและทักษะการจัดการค่อนข้างจำกัด
- ❖ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ชี้แนะ และไม่ตกลงที่จะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด
- ❖ อาจารย์ที่ปรึกษาคือเป็นคนอบอุ่น ใส่ใจ เอื้ออาทร แต่ไม่ก้าวท้าว

2. แบบประคบประหงม (Pastoral style)

- ❖ ไม่มีโครงสร้างขั้นตอนมาก ให้การสนับสนุนมาก
- ❖ นักศึกษามีทักษะการจัดการต่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้หยิบยื่นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นให้
- ❖ อาจารย์ที่ปรึกษาค่อนข้างดูแล ให้การสนับสนุนเป็นการส่วนตัว แต่ไม่เข้ามากำหนดทิศทางการทำงานแต่ละขั้นตอน

3. แบบชี้แนะ (Directional style)

- ❖ มีโครงสร้างขั้นตอนมาก ให้การสนับสนุนน้อย
- ❖ นักศึกษามีแรงจูงใจในการทำงานสูง เห็นประโยชน์จำเป็นจากการทำกิจกรรมที่มีโครงสร้างขั้นตอนเช่น กำหนดวัตถุประสงค์ ทำงานเสร็จและส่งงานตรงเวลาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องใช้สิ่งสนับสนุนจากสถาบัน
- ❖ อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความใกล้ชิด พบนักศึกษามากำเสมอ แต่ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำงานวิทยานิพนธ์

4. แบบสัญญา (Contractual style)

- ❖ มีโครงสร้างขั้นตอนมาก ให้การสนับสนุนมาก
- ❖ นักศึกษามีแรงจูงใจในการทำงานสูง สามารถวางแผนงานและทำงานด้วยตนเอง
- ❖ อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมทิศทางการทำงาน มีทักษะการบริหารจัดการและมี
ความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ดี
- ❖ ต้องการเวลาจากอาจารย์ที่ปรึกษามากที่สุด

อาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการให้คำปรึกษาไปตามสถานการณ์ เช่น ให้การดูแลใกล้ชิดเมื่อมีปัญหาวิกฤติในชีวิต และปรับรูปแบบการให้คำปรึกษาเป็นระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ช่วงเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ นักศึกษายังไม่มีหัวข้อที่สนใจชัดเจน ค้นเอกสารกว้างๆ เพื่อหาหัวข้อวิจัย การให้คำปรึกษาเป็นแบบปล่อยเสรีเต็มที่เพราะยังไม่มีโครงสร้างขั้นตอนมาก

ระยะที่ 2 ช่วงเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ หลังจากนักศึกษาได้หัวข้อ ปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย อาจารย์จำเป็นต้องให้คำแนะนำอย่างเป็นทางการมากขึ้นเพื่อช่วยการออกแบบและระเบียบวิธีการวิจัย การให้คำปรึกษาจึงเป็นแบบชี้แนะ (Directional style)

ระยะที่ 3 ช่วงดำเนินการวิจัย ระหว่างเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นักศึกษาต้องการกำลังใจมาก ในระยะนี้นักศึกษาอยากได้การสนับสนุนและคำแนะนำที่ชัดเจนมีขั้นตอน การให้คำปรึกษาจึงเป็นแบบสัญญา (Contractual style)

ระยะที่ 4 ช่วงเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ นักศึกษาเริ่มลงมือเขียนรายงาน อาจต้องการการสนับสนุนลดลง แต่ยังคงต้องการคำชี้แนะเกี่ยวกับขั้นตอนที่ชัดเจน การให้คำปรึกษาจึงอาจกลับไปเป็นแบบชี้แนะ (Directional style)

แนวทางที่ 4 เสนอโดย **R. H. Spear (2000)** ซึ่งได้สรุปรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ออกเป็น 3 แบบตามลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนักเรียนรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เสนอได้แก่

- 1) ปฏิสัมพันธ์แบบก้ำกับ (Strong Interaction)** มักพบในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะการวิจัยแบบทดลองในห้องปฏิบัติการที่ต้องใช้เทคโนโลยีทันสมัย นักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องพบกันเป็นประจำเพื่อร่วมวางแผนการวิจัย รายงานผลการทดลองตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูล วางแผนการเขียน/เผยแพร่รายงาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำหน้าที่เป็น "ผู้ประสานงาน" (collaborator) ที่ต้องพบให้คำแนะนำปรึกษาเป็นประจำตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัย นักศึกษาจะได้รับการดูแลทุกขั้นตอน
- 2) ปฏิสัมพันธ์แบบหลวม (Weak Interaction)** นักศึกษาต้องทำงานวิจัยด้วยตนเองเป็นผู้ริเริ่มการดำเนินงานในทุกขั้นตอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำหน้าที่เพียงให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยต่างๆ ที่น่าจะทำได้ แล้วให้นักศึกษาไปอ่านงานเพิ่มเติมเองสักระยะหนึ่งก่อนตัดสินใจเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ ระหว่างลงมือทำวิทยานิพนธ์ไปจนกระทั่งเขียนรายงานวิจัย นักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นครั้งคราว ไม่แน่นอน
- 3) ปฏิสัมพันธ์แบบสายกลาง (Intermediate Interaction)** ให้คำปรึกษาตามข้อตกลง นักศึกษาตกลงกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ว่าจะพบกันบ่อยครั้งแค่ไหนเพื่อรายงานความก้าวหน้า เช่น สัปดาห์ละครั้ง เดือนละครั้ง แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม โดยทั้งสองฝ่ายตกลงกัน อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจแก้ไขรายงานชิ้นย่อยๆ ที่นักศึกษาเขียนส่งมาเป็นระยะ นักศึกษาแก้ไขรายงานตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วประมวลเป็นรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

แนวทางที่ 5 รูปแบบการให้คำปรึกษาตามสถานการณ์ (Situational Approach) โดย Sean Murray (2003)

การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นกระบวนการเรียนการสอนและเป็นการพัฒนา นักศึกษาให้มีคุณสมบัติของการเป็นนักวิจัย แม้ว่านักศึกษาแต่ละคนจะมีระดับความรู้ ทักษะ ความสามารถในการทำวิจัย วุฒิภาวะ และความมุ่งมั่นต่างกัน แต่จะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นใน ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง การให้คำปรึกษา ต้องพิจารณาความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนและกำลังใจ (supportive behavior) ของนักศึกษา กับระดับการควบคุมและสั่งการ (directive behavior) ของอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในแต่ละสถานการณ์การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์จึงแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ การบอกให้ทำ (telling) การขายความคิด (selling) การเข้ามามีส่วนร่วม (participating) และการมอบหมายงาน (delegating)

3. สิ่งที่นักศึกษาคาดหวังจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะมีพฤติกรรมในการให้ คำปรึกษาดังต่อไปนี้

- 1) ดูแลเอาใจใส่
- 2) ให้ความสำคัญเพื่อขอคำปรึกษาเป็นประจำตามความเหมาะสม
- 3) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์
- 4) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และข้อกำหนดมหาวิทยาลัย
- 5) ให้คำวิจารณ์ คำติชมที่สร้างสรรค์อย่างทันการณ์
- 6) อำนวยความสะดวกด้านทรัพยากร
- 7) มีความเป็นธรรมชาติในการเผยแพร่ผลงาน

4. สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คาดหวังจากนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มักจะคาดหวังว่านักศึกษานี้ในระดับบัณฑิตศึกษาจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ทฤษฎี และทักษะการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย พัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
2. ความสามารถในการจัดการ โปรแกรมการเรียนของตนเอง รู้จักจัดการทรัพยากรที่ตนมีอยู่
3. ทักษะการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้ทั้งการเขียน การพูด การนำเสนอ บทความ มีศักยภาพในการบูรณาการวิชาความรู้ รู้จักประยุกต์และสื่อสารความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถอธิบายสิ่งที่คิดให้เข้าใจได้ดี และมีความซื่อสัตย์เกี่ยวกับการได้มา/ใช้ข้อมูล
4. ความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ รู้จักใช้สื่อด้วยวิจารณญาณ และมีจริยธรรมในการใช้ข้อมูล
5. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว กระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่หาคำปรึกษาขยันทำงานหนักและจริงจัง สู้งาน กล้าทำงานที่ท้าทาย ทำงานได้ทั้งคนเดียวและเป็นทีม
6. ทักษะในการสร้างเครือข่าย (networking) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีมเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและความสามารถทางวิชาชีพ
7. ทักษะการแก้ปัญหา ตัดสินใจได้ รู้จักแก้ปัญหา/ความขัดแย้งโดยใช้หลักเหตุผลหรือตรรกวิธี

8. ทักษะในการจัดการตนเอง รู้จักบริหารเวลา แบ่งเวลาเป็น มีความรับผิดชอบ
9. ทักษะวิชาชีพ มีคุณลักษณะของนักวิชาการ/นักวิชาชีพชั้นนำ ผ่านการฝึกประสบการณ์มีความสนใจงานวิจัยอย่างจริงจัง และมีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน
10. จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม มีความซื่อสัตย์เกี่ยวกับการได้มา/การใช้ข้อมูล

5. รายการตรวจสอบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์

Ingrid Moses (in O. Zuber-Skerrit and R. Ryan, 1994) ประมวลลบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยมีรายการให้อาจารย์ตรวจสอบความสำคัญของหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

- 1) การช่วยนักศึกษาเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์
- 2) การตัดสินใจเลือกกรอบทฤษฎีที่จะใช้ในงานวิจัย
- 3) การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเป้าหมายและขอบเขตของงานวิจัย
- 4) การวางแผนการศึกษารายวิชาเนื้อหาและวิจัยที่เหมาะสม
- 5) การฝึกวิธีการวิจัยให้นักศึกษา
- 6) การติดต่อนักศึกษาอย่างใกล้ชิด
- 7) การสนับสนุนงานของนักศึกษาตามสมควร แม้ว่าจะไม่ถูกใจตน
- 8) การพบนักศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์เป็นประจำ
- 9) การรู้ว่านักศึกษาทำงานไปถึงไหนแล้วตลอดเวลา
- 10) การแนะนำให้นักศึกษาเขียนบทความเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่มาจากงานวิจัย

- 11) การตรวจงานส่วนหลักๆ ของวิทยานิพนธ์
- 12) การช่วยนักศึกษาพัฒนาทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์
- 13) การดูแลให้นักศึกษานำเสนอวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้
- 14) การให้คำวิจารณ์เกี่ยวกับร่างรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ก่อนทำเสร็จ
- 15) การดูแลให้เขียนรายงานวิทยานิพนธ์เสร็จภายในเวลาที่กำหนด
- 16) การดูแลให้รายงานฉบับสมบูรณ์มีคุณภาพมาตรฐาน
- 17) การช่วยนักศึกษาในเรื่องทั่วไป เช่น การหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย ฯลฯ

แนวทางการเขียนบทความวิจัย

แนวทางการเขียนบทความวิจัย

นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548

เรื่องเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เงื่อนไขหนึ่งที่สำคัญคือ

ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการ ที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

ดังนั้น ภารกิจสำคัญนอกเหนือจากการเขียนวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเขียนบทความวิจัย เพื่อนำเสนอในวารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ หรือที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) ซึ่งมีการกลั่นกรองตรวจสอบเนื้อหาสาระและรูปแบบการจัดพิมพ์ตามเกณฑ์มาตรฐานของวารสารหรือคณะกรรมการของการประชุมสัมมนาทางวิชาการ

การกำหนดแบบของเอกสารบทความวิจัย ขึ้นกับเกณฑ์มาตรฐานของแต่ละวารสารแหล่ง หรือ ผู้ตีพิมพ์เผยแพร่ ดังนั้น ผู้ที่ต้องการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานต้องศึกษาและปฏิบัติตามข้อกำหนดของแหล่งผลิตเอกสารนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามในภาพรวมบทความวิจัยโดยทั่วไปประกอบด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน ดังนี้

1. บทคัดย่อ เป็นส่วนที่เสนอการสรุปเนื้อหาของงานวิจัยที่กระชับ สั้น ชัดเจน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และผลการวิจัย
2. ส่วนนำประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เหตุผลในการทำวิจัยเรื่องนี้ ปัญหาการวิจัย คำถามวิจัย (ถ้ามี)
 - 2.2 การสรุปเอกสารพอส่งเขปเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ซึ่งนำไปสู่การสร้างกรอบความคิดในการศึกษาและสมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
 - 2.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน (ถ้ามี) ขอบเขตการวิจัย (ถ้ามี)

3. วิธีดำเนินการวิจัย เสนอสาระของวิธีดำเนินการวิจัยพอสังเขป ประกอบด้วย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย คุณภาพเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

4. ผลการวิจัย เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบของตาราง รูปภาพหรือแผนภาพ ตามความเหมาะสม โดยมีการบรรยายอย่างชัดเจน

5. สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ เสนอผลการวิจัยโดยสรุป โดยให้ เหตุผลเชิงวิชาการแก่ผลการวิจัย ประกอบการอธิบาย โดยการนำแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัย อื่น ๆ มาสนับสนุน อภิปรายข้อจำกัด ข้อดี ข้อสังเกตของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะ ในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หรือแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

6. บรรณานุกรม หรือเอกสารอ้างอิง เป็นการรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิง

ข้อเสนอแนะในการเขียนบทความวิจัย

1. ผู้เขียนต้องมีความเข้าใจอย่างกระจ่างในรายงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของตนเอง
2. การนำเสนอเนื้อหา ควรให้ความสำคัญกับความชัดเจนและความถูกต้อง และให้ความสำคัญในการพิสูจน์อักษร
3. การใช้ภาษา มีความถูกต้องเป็นมาตรฐานทางวิชาการ ควรเขียนประโยคที่สั้น กระชับ สมบูรณ์ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ถูกต้อง เขียนข้อความตรงไปตรงมาหรือข้อความทางวิชาการ การใช้คำโดยเฉพาะตัวแปร ควรใช้ศัพท์ทางวิชาการหรือศัพท์เชิงวิจัย และควรเป็นไปตามศัพท์บัญญัติ ซึ่งได้รับการรับรองใช้กันแพร่หลาย และใช้ให้คงที่สม่ำเสมอแบบเดียวกันทั้งบทความ หากเป็นศัพท์ใหม่หรือรู้จักกันไม่เป็นที่แพร่หลาย ควรมีวงเล็บกำกับ หรือมีเชิงอรรถอธิบาย
4. ผู้เขียนต้องศึกษาการกำหนดเกณฑ์หรือเงื่อนไขต่างๆ ของวารสาร ซึ่งแต่ละวารสารจะมีรายละเอียดแตกต่างกันไป เช่น
 - 4.1 ความยาวของบทความวิจัย
 - 4.2 รูปแบบของการอ้างอิง
 - 4.3 ความยาวของบทคัดย่อ หรือ Abstract เป็นต้น

จรรยาบรรณนักวิจัย

จรรยาบรรณนักวิจัย

ความเป็นมา

ปัจจุบันนี้ผลการวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก ยิ่งหากงานวิจัยที่ปรากฏสู่สาธารณชน มีความเที่ยงตรง นำเสนอสิ่งที่เป็นความจริงสะท้อนให้เห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงก็จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ การที่จะให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ดีมีคุณภาพ จำเป็นต้องมีส่วนประกอบสำคัญหลายประการ นอกจากการดำเนินตามระเบียบวิธีการวิจัยอย่างมีคุณภาพแล้ว คุณธรรมหรือจรรยาบรรณของนักวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่ง

คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา ตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณนักวิจัยดังกล่าว จึงได้ริเริ่มดำเนินการยกร่างจรรยาบรรณนักวิจัยเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศเพื่อให้ นักวิจัย นักวิชาการ ในสาขาวิชาการต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยผ่านกระบวนการขอรับความคิดเห็นจากนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ และได้ปรับปรุงให้เหมาะสมรัดกุมชัดเจน จนกระทั่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ประกาศให้เป็นหลักเกณฑ์ควรประพฤติของนักวิจัยทั่วไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของนักวิจัยทั่วไป โดยมีลักษณะเป็นข้อพึงสังวรณ์มากกว่าจะเป็นข้อบังคับ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างจรรยาบรรณในหมู่นักวิจัยต่อไป

นิยาม

นักวิจัย หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมทั้งแนวคิด มโนทัศน์ และวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมแสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติ เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน

จรรยาบรรณนักวิจัย หมายถึง หลักเกณฑ์ควรประพฤติปฏิบัติของนักวิจัยทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนประกันมาตรฐานของการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปอย่างสมศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของนักวิจัย

จรรยาบรรณนักวิจัย : แนวทางปฏิบัติ

ข้อ 1. นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ

นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ในงานวิจัย ต้องซื่อตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัย และมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

แนวทางปฏิบัติ

- 1.1 นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
 - 1.1.1 นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การเลือก เรื่องที่จะทำวิจัย การเลือกผู้เข้าร่วมทำวิจัย การดำเนินการวิจัย ตลอดจนการนำ ผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
 - 1.1.2 นักวิจัยต้องไม่เกียรติผู้อื่น โดยการอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูล และ ความคิดเห็นที่นำมาใช้ในงานวิจัย
- 1.2 นักวิจัยต้องซื่อตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัย
 - 1.2.1 นักวิจัยต้องเสนอข้อมูลและแนวคิดอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมาในการเสนอ โครงการวิจัยเพื่อขอรับทุน
 - 1.2.2 นักวิจัยต้องเสนอโครงการวิจัยด้วยความซื่อสัตย์โดยไม่ขอทุนซ้ำซ้อน
- 1.3 นักวิจัยต้องมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย
 - 1.3.1 นักวิจัยต้องจัดสรรสัดส่วนของผลงานวิจัยแก่ผู้ร่วมวิจัยอย่างยุติธรรม
 - 1.3.2 นักวิจัยต้องเสนอผลงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่นำผลงานของผู้อื่นมาอ้างว่า เป็นของตน

ข้อ 2. นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัย ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด

นักวิจัยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อตกลงการวิจัยที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับร่วมกัน อุทิศเวลาทำงานวิจัยให้ได้ผลดีที่สุดและเป็นไปตามกำหนดเวลา มีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงานระหว่างดำเนินการ

แนวทางปฏิบัติ

- 2.1 นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัย
 - 2.1.1 นักวิจัยต้องศึกษาเงื่อนไข และกฎเกณฑ์ของเจ้าของทุนอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อ ป้องกันความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น ในภายหลัง
 - 2.1.2 นักวิจัยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ระเบียบและกฎเกณฑ์ ตามข้อตกลงอย่างครบถ้วน
- 2.2 นักวิจัยต้องอุทิศเวลาทำงานวิจัย
 - 2.2.1 นักวิจัยต้องทุ่มเทความรู้ ความสามารถและเวลาให้กับการทำงานวิจัย เพื่อให้ได้มา ซึ่งผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์
- 2.3 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบในการทำวิจัย
 - 2.3.1 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันควรและส่งงาน ตามกำหนดเวลา ไม่ทำผิดสัญญาข้อตกลงจนก่อให้เกิดความเสียหาย
 - 2.3.2 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบในการจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ผล อันเกิดจากการวิจัย ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ข้อ 3. นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย

นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพ และเพื่อป้องกันปัญหาการวิเคราะห์ การตีความ หรือการสรุปที่ผิดพลาด อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่องานวิจัย

แนวทางปฏิบัติ

- 3.1 นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ ความชำนาญหรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยอย่าง เพียงพอเพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพ

3.2 นักวิจัยต้องรักษามาตรฐานและคุณภาพของงานวิจัยในสาขาวิชาการนั้น ๆ เพื่อป้องกัน ความเสียหายต่อวงการวิชาการ

ข้อ 4. นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิต

นักวิจัยต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเที่ยงตรงในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคน สัตว์ พืช ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึก และปณิธานที่จะอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

แนวทางปฏิบัติ

- 4.1 การใช้คนหรือสัตว์เป็นตัวอย่างทดลอง ต้องทำในกรณีที่ไม่มีทางเลือกอื่นเท่านั้น
- 4.2 นักวิจัยต้องดำเนินการวิจัยโดยมีจิตสำนึกที่จะไม่ก่อความเสียหายต่อคน สัตว์ พืช ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
- 4.3 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดแก่ตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและ สังคม

ข้อ 5. นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย

นักวิจัยต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลย และขาดความเคารพในศักดิ์ศรีของเพื่อนมนุษย์ ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัย แก่บุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยไม่หลอกลวงหรือบีบบังคับ และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

แนวทางปฏิบัติ

- 5.1 นักวิจัยต้องมีความเคารพในสิทธิของมนุษย์ที่ใช้ในการทดลอง โดยต้องได้รับความยินยอม ก่อนทำการวิจัย
- 5.2 นักวิจัยต้องปฏิบัติต่อมนุษย์และสัตว์ที่ใช้ในการทดลองด้วยความเมตตา ไม่คำนึงถึงแต่ ผลประโยชน์ทางวิชาการจนเกิดความเสียหายที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง
- 5.3 นักวิจัยต้องดูแลปกป้องสิทธิประโยชน์ และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ ทดลอง

ข้อ 6. นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย

นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด ต้องตระหนักว่าอคติส่วนตัวหรือความลำเอียงทางวิชาการ อาจส่งผลให้มีการบิดเบือนข้อมูลและข้อค้นพบทางวิชาการ อันเป็นเหตุให้เกิดผลเสียหายต่องานวิจัย

แนวทางปฏิบัติ

- 6.1 นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด ไม่ทำงานวิจัยด้วยความเกรงใจ
- 6.2 นักวิจัยต้องปฏิบัติงานวิจัยโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์และไม่มียอคติมาเกี่ยวข้อง
- 6.3 นักวิจัยต้องเสนอผลงานวิจัยตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัย โดยหวัง ผลประโยชน์ส่วนตัว หรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น

ข้อ 7. นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ

นักวิจัยพึงเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่ขยายผลข้อค้นพบจนเกินความเป็นจริง และไม่ใช้ผลงานวิจัยไปในทางมิชอบ

แนวทางปฏิบัติ

- 7.1 นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบและรอบคอบในการเผยแพร่ผลงานวิจัย
- 7.2 นักวิจัยพึงเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยคำนึงถึงประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่เผยแพร่ ผลงานวิจัย เกินความเป็นจริง โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง
- 7.3 นักวิจัยพึงเสนอผลงานวิจัยตามความเป็นจริง ไม่ขยายผลซ้อนค้นพบ โดยปราศจากการตรวจสอบ ยืนยันในทางวิชาการ

ข้อ 8. นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น

นักวิจัยพึงมีใจกว้าง พร้อมทั้งจะเปิดเผยข้อมูลและขั้นตอนการวิจัย ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลทางวิชาการของผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยของตนให้ถูกต้อง

แนวทางปฏิบัติ

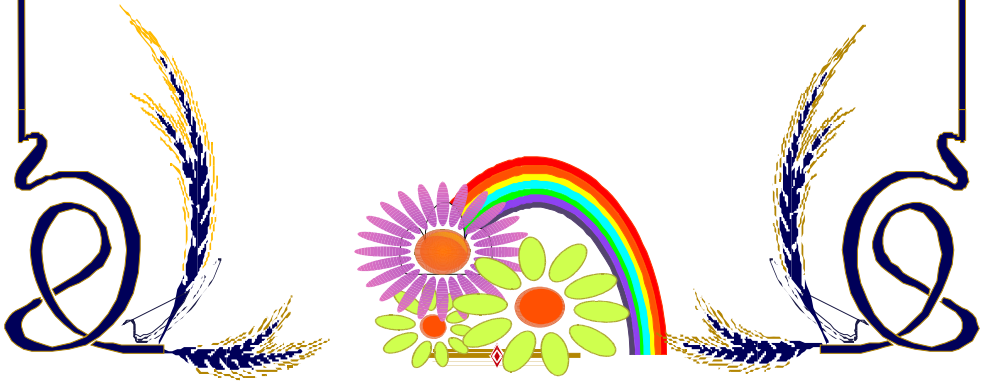
- 8.1 นักวิจัยพึงมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยินดีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจใน งานวิจัยกับเพื่อนร่วมงานและนักวิชาการอื่นๆ
- 8.2 นักวิจัยพึงยอมรับฟัง แก้ไขการทำวิจัยและการเสนอผลงานวิจัยตามข้อเสนอแนะที่ดี เพื่อสร้างความรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

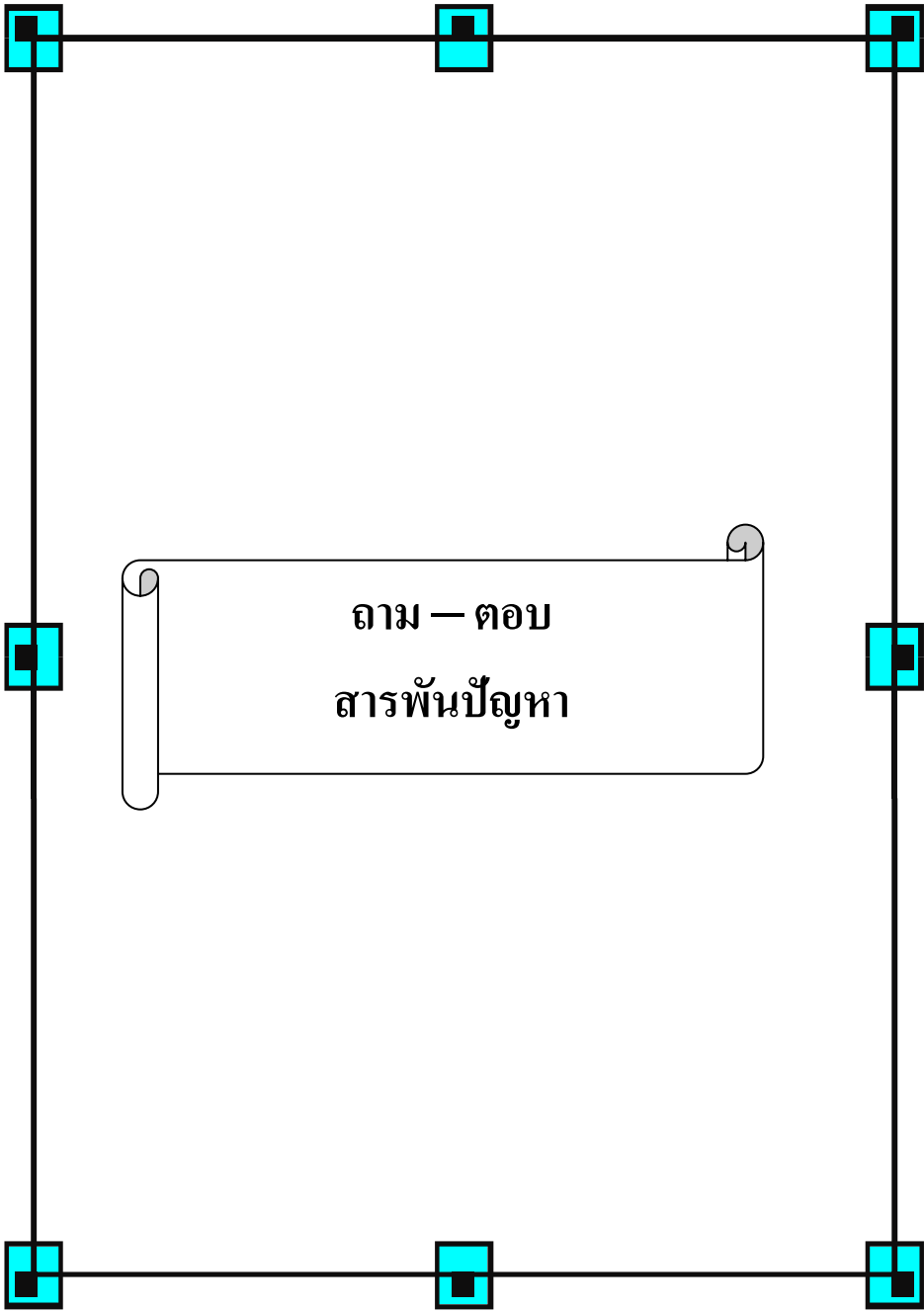
ข้อ 9. นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

นักวิจัยมีจิตสำนึกที่จะอุทิศกำลังสติปัญญาในการทำวิจัย เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อความเจริญและประโยชน์สุขของสังคมและมวลมนุษยชาติ

แนวทางปฏิบัติ

- 9.1 นักวิจัยพึงไต่ตรองหาหัวข้อการวิจัยด้วยความรอบคอบและทำการวิจัยด้วยจิตสำนึกที่จะ อุทิศกำลังปัญญาของตนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อความเจริญของสถาบันและ ประโยชน์สุขต่อสังคม
- 9.2 นักวิจัยพึงรับผิดชอบในการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการเพื่อความเจริญของ สังคม ไม่ทำ การวิจัยที่ขัดกับกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- 9.3 นักวิจัยพึงพัฒนาบทบาทของตนให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นและอุทิศเวลา น้ำใจ ทรัพยากร ส่งเสริมพัฒนาความรู้ จิตใจ พฤติกรรมของนักวิจัยรุ่นใหม่ให้มีส่วนสร้างสรรค์ความรู้แก่ สังคมสืบไป

ถาม - ตอบ
สารพันปัญหา

ปัญหาที่น่าสนใจ เจอปัญหาแบบนี้บ้างไหมคะ ? มีคำตอบค่ะ

1. **คำถาม :** กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเดินทางมาสอบวิทยานิพนธ์ไม่ได้ จะต้องทำอย่างไร และหากเดินทางมาสอบใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของกรรมการดังกล่าว ?

คำตอบ : กรณีที่กรรมการผู้ทรงวุฒิไม่สามารถมาสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้ ให้ส่งผลการประเมินให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์เป็นเอกสารหรือทาง e-mail โดยประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก กรณีที่กรรมการเดินทางมาสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้ คณะจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของกรรมการ

2. **คำถาม :** กรณีนักศึกษาสอบป้องกันวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว และสามารถส่งวิทยานิพนธ์ (เล่มคำ) ได้ภายในเวলাกำหนด คือ 21 วันนับจากวันสอบ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การตีพิมพ์เผยแพร่วิทยานิพนธ์แนบมาพร้อมการส่งวิทยานิพนธ์ กรณีนี้ถือว่าสำเร็จการศึกษาหรือไม่ ?

คำตอบ : ยังไม่สำเร็จการศึกษา เนื่องจากหลักฐานไม่ครบตามเงื่อนไขที่กำหนด กรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัยจะรับเล่มวิทยานิพนธ์ไว้ก่อน แต่ยังไม่ดำเนินการออกเกรดให้นักศึกษา จนกว่านักศึกษาจะนำหลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่มายังที่บัณฑิตวิทยาลัย

3. **คำถาม :** ตามระเบียบ ฯ ให้ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ภายใน 6 เดือน แต่เดือนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา จนกว่าจะทำได้ทำตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนด

จะต้องรักษาสถานภาพหรือไม่ ?

และจะเดือนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาเมื่อใด?

คำตอบ : บัณฑิตวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ที่ส่งตามระเบียบภายใน 6 เดือนไว้ก่อน แต่เดือนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

จนกว่าจะมีหลักฐานตามเงื่อนไขที่กำหนด และในกรณีที่หากได้รับจดหมายตอบรับให้ตีพิมพ์ในภาคการศึกษาเดียวกันถือว่าสำเร็จการศึกษาตามวันที่สอบหรือวันที่ส่งวิทยานิพนธ์ หากพ้นภาคการศึกษานั้น **จะต้องรักษาสถานภาพแต่ได้รับการยกเว้นการชำระค่ารักษาสถานภาพ**

และสำเร็จการศึกษา ณ วันที่ที่ได้รับจดหมายตอบรับให้ตีพิมพ์

4. **คำถาม :** คำว่ารับลงตีพิมพ์ในวารสารหมายความว่าอย่างไร?

คำตอบ : หมายความว่า มีจดหมายตอบรับจากทางวารสารว่ายอมรับ มีแนวโน้มว่าจะได้รับการตีพิมพ์

(Accepted)

5. คำถาม : เงื่อนไขการเสนอผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์มีอะไรบ้าง?

คำตอบ : - นักศึกษาปีการศึกษา 2549 เป็นต้นไป ต้องนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในที่ประชุมที่มี Proceedings ที่เป็น Full Paper และ/หรือมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่คณะเจ้าของหลักสูตรยอมรับ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในแต่ละหลักสูตร

- นักศึกษาปี 2545 – 2548 ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยว่ารับทุนภายใต้เงื่อนไขอะไร และขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรและเกณฑ์ สกอ. ที่บังคับใช้กับนักศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2548 เป็นต้นไป

6. คำถาม : มีปัญหาอะไรบ้าง เกี่ยวกับนักศึกษา?

คำตอบ : มีหลายปัญหาที่สำคัญ ซึ่งต้องช่วยกันป้องกันและกำชับคือ

1. นักศึกษาปริญญาเอกจำนวนหนึ่งสอบภาษาอังกฤษไม่ผ่าน ทั้งๆที่ทำวิทยานิพนธ์เสร็จและส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์แล้ว
2. นักศึกษาไม่ยื่นเรื่องขอขยายเวลาศึกษาตามกำหนด
3. นักศึกษาไม่ส่งคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ตามกำหนด ส่งกระชั้นชิดกับวันสอบมาก ทำให้มีปัญหาในการส่งหนังสือเชิญกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกล่าช้าและมีการส่งเอกสารให้กรรมการสอบล่าช้ามากอีกด้วย
4. โครงร่างวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาไม่ได้รับอนุมัติภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. นักศึกษาไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ภายในเวลา 6 เดือนนับจากวันสอบวิทยานิพนธ์

6. นักศึกษาขอสอบวิทยานิพนธ์ทั้งที่ยังลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ไม่ครบจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษาที่ขอสอบหรือลงทะเบียนครบแล้วแต่ผลการประเมินไม่ผ่าน

7. **คำถาม :** ค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายของนักศึกษาปริญญาโทมีรายละเอียดอย่างไร ขอคำอธิบายง่ายๆ สั้นๆ นะครับ

คำตอบ : นักศึกษาจ่ายราคาปกติตามกำหนด 2 ปี หรือ 4 ภาคเรียนปกติ เมื่อขึ้นปีที่ 3 หากยังมีรายวิชาเหลืออยู่ จ่ายครึ่งหนึ่ง แต่หากเหลือเฉพาะวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 2 หน่วยกิต จ่ายเพียงแค่ 10,000 บาท กรณีรักษาสถานภาพ จ่ายครึ่งหนึ่ง

ดังนั้นควรมีการวางแผนให้นักศึกษาลงทะเบียนและทำให้ได้ตามแผนที่กำหนดในหลักสูตร

8. **คำถาม :** นักศึกษาปริญญาเอกบางคนมีปัญหาไม่ผ่านภาษาอังกฤษ ทั้งๆ ที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์แล้ว จะช่วยอย่างไร ได้บ้าง ?

คำตอบ : เห็นใจมากค่ะ ตอนนี้เกณฑ์ผ่านเบาลงหน่อยแล้วนะคะ คิดคะแนนถัวเฉลี่ยทั้ง 3 ทักษะ 60 % ได้ค่ะ

บรรณานุกรม

- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย.2546. “คุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา”,
รายงานการสัมมนา.
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.2547. “บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”, รายงานการวิจัย.
ราชภัฏธนบุรี, มหาวิทยาลัย.2547. “การควบคุมวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ : มิติที่น่าสนใจ
จากมหาวิทยาลัยชนิดนี้กับทิศทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี”, เอกสารการสัมมนา.
สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. 2549. **ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2549.**
ชนิตา รักษ์พลเมือง, สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549 “อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหน้าที่และบทบาท” โครงการจัดทำ
ตำราเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณ
การพิมพ์.

สารานุกรม

สำหรับ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์